

कालचक्रं चेति संवत्सराद्यभिमानिन्यो देवताः दुष्कृतकर्माणः विद्याविहीनकर्ममात्रनिष्ठाः ॥ ३१ ॥ ३२ ॥ ३३ ॥ असंबाधा असंकीर्णा ॥ ३४ ॥ ३५ ॥ संन्यासिनः निष्कामकर्मकर्तारः काम्यानां कर्मणां त्यागिनो वा पूर्वेषामपि आपस्तंबेन तद्यथा स्नेफलार्थं निर्मिते छायागंध इत्यनूत्पद्येते एवं धर्मचर्यमाणमर्था अनूत्पद्यंत इति आनुषंगिकफलभागित्वदर्शनात् निर्मिते रोपिते अर्था दिव्यान्पानादयः ॥ ३६ ॥ ३७ ॥ ३८ ॥

कालचक्रं च साक्षाच्च भगवान्हव्यवाहनः ॥ नरादुष्कृतकर्माणो दक्षिणायनमृत्यवः ॥ ३१ ॥ कालस्य नयने युक्ताय मस्य पुरुषाश्च ये ॥ तस्यां शिशुपालाशास्तथाकाशकुशादयः ॥ ३२ ॥ उपासते धर्मराजं मूर्तिमंतो जनाधिप ॥ एते चान्ये च बहवः पितृराजसभासदः ॥ नशक्याः परिसंख्यातुं नामभिः कर्मभिस्तथा ॥ ३३ ॥ असंबाधा हि सापार्थरम्या कामगमासभा ॥ दीर्घकालं तपस्तत्त्वानिर्मिता विश्वकर्मणा ॥ ३४ ॥ ज्वलंती भासमाना च तेजसा स्वेन भारत ॥ तामुग्रतपसो यांति सुव्रताः सत्यवादिनः ॥ ३५ ॥ शांताः संन्यासिनः शुद्धाः पूताः पुण्येन कर्मणा ॥ सर्वे भास्वरदेहाश्च सर्वे च विरजो वराः ॥ ३६ ॥ चित्रांगदाश्चित्रमाल्याः सर्वे ज्वलितकुंडलाः ॥ सुरुतैः कर्मभिः पुण्यैः पारिवंशैश्च भूषिताः ॥ ३७ ॥ गंधर्वाश्च महात्मानः संघशश्चाप्सरोगणाः ॥ वादित्रं नृत्यगीतं च हास्यं लास्यं च सर्वशः ॥ ३८ ॥ पुण्याश्च गंधाः शब्दाश्च तस्यां पार्थसमंततः ॥ दिव्यानि चैव माल्यानि उपतिष्ठन्ति नित्यशः ॥ ३९ ॥ शतं शतसहस्राणि धर्मिणां तं प्रजेश्वरं ॥ उपासते महात्मानं रूपयुक्ता मनस्विनः ॥ ४० ॥ ईदृशी सा सभाराजं पितृराज्ञो महात्मनः ॥ वरुणस्यापि वक्ष्यामि सभां पुष्करमालिनीं ॥ ४१ ॥ इति श्री महाभारते सभापर्वणि लोकपालसभाख्यानपर्वणियमसभावर्णनं नामाष्टमोऽध्यायः ॥ ८ ॥ ॥ ७३ ॥ ॥ ७३ ॥ नारद उवाच युधिष्ठिर सभा दिव्या वरुणस्यामितप्रभा ॥ प्रमाणेन यथायाम्या शुभप्राकारतोरणा ॥ १ ॥ अंतःसलिलमास्थाय विहिता विश्वकर्मणा ॥ दिव्यैरत्नमयैर्दक्षैः फलपुष्पप्रदैर्युताः ॥ २ ॥ नीलपीतैः सिताः श्यामैः सितैर्लोहितकैरपि ॥ अवतानैस्तथा गुल्मैर्मजरीजालधारिभिः ॥ ३ ॥ तथा शकुनयस्तस्यां विचित्रामधुरस्वराः ॥ अनिर्देश्यावपुष्मंतः शतशोथसहस्रशः ॥ ४ ॥ सा सभा सुखसंस्पर्शानशीतान च घर्मदा ॥ वेश्मासनवती रम्या सिता वरुणपालिता ॥ ५ ॥ यस्यामास्ते स वरुणो वारुण्या च समन्वितः ॥ दिव्यरत्नां वरधरो दिव्याभरणभूषितः ॥ ६ ॥ स्रग्विणो दिव्यगंधाश्च दिव्यगंधानुलेपनाः ॥ आदित्यास्तत्र वरुणं जलेश्वरमुपासते ॥ ७ ॥ वासुकिस्तक्षकश्चैव नागश्चैव रावतस्तथा ॥ रुष्णश्च लोहितश्चैव पद्मश्चित्रश्च वीर्यवान् ॥ ८ ॥ कंबलाश्च तरौ नागौ धृतराष्ट्रबलाहकौ ॥ मणिमान्कुंडधारश्च कर्कोटकधनंजयौ ॥ ९ ॥

॥ ३९ ॥ ४० ॥ पुष्करैर्मूर्तिमद्भिस्तीर्थविशेषैः मालिनीं शोभिनीं ॥ ४१ ॥ इति सभा ० नै ० भा ० भावदीपे अष्टमोऽध्यायः ॥ ८ ॥ ॥ ७३ ॥ ॥ १ ॥ दिव्यैरिति तस्यामित्युत्तरश्लोकादपकृष्यते ॥ २ ॥ अवतानैर्वितानवदृक्षस्वरूपाच्छादकैः लताप्रतानैः सिताः बद्धाः प्रदेशा इति शेषः ॥ ३ ॥ वपुष्मंतः प्रशस्तदेहाः ॥ ४ ॥ ५ ॥ वारुण्या वरुणान्यामाध्यावा ॥ ६ ॥ ७ ॥ ८ ॥ ९ ॥